

”RÄDSL TRIGGAR MIG”

Hon dör och sprängs
på arbetstid.

Och springer rakt
in i elden när andra
backar.

Möt stuntkvinnan
Malin Kirjonen.

Text: **Karin Herou** Foto: **Privat**

Fakta

Namn: Malin Kirjonen.

Ålder: 33.

Bor: Borås och
Kapstaden.

Gör: Stuntkvinna.
Jobbar tillfälligt extra
på lager, på grund av
corona har många film-
inspelningar ställts in.

Aktuell: I filmen *Monster
hunter*, där hon utför
Milla Jovovichs stunts.

När Malin Kirjonen var
tio år gammal satt hon
hemma i vardagsrum-
met i Borås. På tv:n
flimrade en film. Plötsligt kastade
sig en man rakt in i elden.

– Jag blev helt fascinerad. Han
dök in i lågorna, men överlevde.
Det väckte en spänning och jag
kände att jag ville leva den typen
av liv. Jag har aldrig drömt om att
studera något vanligt eller leva
Svensson-liv. Jag visste tidigt att
jag ville hitta min egen väg, säger
Malin.

Hon pratar västgötska som hon
blandar upp med engelska. I ett
drygt decennium har hon bott
utomlands, i Sydafrika, Spanien,
Australien och USA. Slumpen led-
de henne rätt och olika tillfällig-
heter gjorde att hon började rigga
på filminspelningar.

Hennes bakgrund inom kamp-
sport och hennes äventyrlust
gjorde att hon fick chansen att
provspela framför kameran. I dag
beskriver hon sig som en sorts

adrenalinomad och reser världen
runt för att jobba som stuntkvinna
i olika filmproduktioner.

Malin Kirjonen triggas av kickar
och känner sig levande av adrena-
lin. Hon har ridit så länge hon kan
minnas och tränat kampsport
sedan tonåren. Hon hoppar fall-
skärm, fridyker och bergsklättrar.

Ovan nämnda kanske kan räk-
nas till normal äventyrlust, men
Malin backar inte för värre.

– Rädsla triggas mig. Det finns
ingen instinkt i mig som säger nej.
Snarare tvärtom, rädslan gör mig
intresserad av att testa nya saker.

Hennes första stora jobb var
zombiefilmen *Resident evil 6*, där
hon gjorde Milla Jovovichs stunts.
Malins jobb var att köra en motor-
cykel på ett knä rakt in i en pelare
– och flyga av. Motorcykeln var
kopplad till en vajer som slet bort
henne från vägen för att skapa en
explosionseffekt. På film ser det ut
som en riktigt otäck krasch.

Några dagar tidigare hade stunt-

Fler stunts ➔

» *reportage* STUNTKVINNA

kollegan Olivia Jackson gjort scenen. En teknisk detalj, en kamerakran som skulle följa jakten, lyftes inte upp som planerat. Olivia Jackson körde rakt in i kamerakranen, hamnade i koma och tvingades senare amputera en arm.

Malin tillfrågades om att ta kollegans plats.

– Det som hände var väldigt tragiskt. Men jag har valt det här livet, känner till riskerna och gör bara det jag klarar av. Olyckor kan hända var som helst.

Hon tackade ja till stuntuppdraget – och kamerakranen lyftes upp i sista stund, som planerat.

Stunttrick handlar om att få saker att se verkliga ut och botten i noggranna förberedelser.

Går scenen ut på att hon kastas genom ett fönster? Då är rutan gjord av supertuntglas preppat med små sprängladdningar som sprängs precis innan hon når rutan, alternativt av tunt socker som lätt knäcks.

– Men båda två går att skära sig på och mentalt får man vara inställd på stygn och läkarbesök efter den typen av scen.

Ska hon springa in i elden eller hamna i en explosion? Då gnider hon in sig med vattengelé, tar på våtdräkt och ett lager av blöta klä-

ANSTÄLLD FÖR ATT DRUNKNA.

Malin har surfat mycket och därför är hon van vid att tumla runt i vattnet. "Om man kommer över den mentala spärren är det faktiskt en rätt trevlig stund", säger hon.

I tv-serien "Outlander" spelade Malin scenen när huvudkaraktären Caitriona Balfe sjunker.

der. För att skydda håret bär hon huva och peruk.

– Beroende på hur jag rör mig och hur stor elden är kan jag vara i elden upp till en minut. Sedan kan man bränna sig allvarligt på riktigt.

I tv-serien *Outlander* anställdes hon för att drunkna. Hon spelade scenen när huvudkaraktären Caitriona Balfe sjunker.

– Jag tillbringade en vecka på botten, kan man säga. Jag drogs ner med vajrar och täcktes sedan av rep och skynken.

– Man vänjer sig rätt fort, men det krävs mycket psyke. Från surfing är jag van att tumla runt i vattnet och jag skräms inte av kallt mörkt vatten. Men det gäller att lita på att man kan hålla andan. Om man kommer över den mentala spärren är det faktiskt en rätt trevlig stund, säger hon med ett roat tonfall.

Malin har i sitt jobb utkämpat stora slag, utklädd till viking och pirat, men framförallt har hon varit utklädd till man.

– Nästan alla stuntjobb är skrivna för manliga roller, de är hjältar-

” Jag tillbringade **en vecka på bot-**
ten, kan man säga. Jag drogs ner med
vajrar och täcktes sedan av rep och skynken.

Fönsterrutan som sprängs
är gjord av tunt glas med
små sprängladdningar,
ibland är den gjord av tunt
socker som lätt knäcks.

Malin har varit
med i stora slag.

Stuntteamet lägger minst en dag på förberedelse och säkerhetsarbete.

na eller de som slåss. Men under mina år i branschen har jag ändå sett en förändring och i dag finns det mängder av bra stuntkvinnor. Folk vill se kvinnliga hjältinnor i huvudrollen. Det är kul, säger hon.

Stuntteamet lägger minst en dag på förberedelse och säkerhetsarbete och ju större stunt, desto mer research.

– Misstag sker oftast när folk är trötta, när folk loopar sina fajter flera gånger om. När det är nattinspelning har det hänt att någon fått ett svärd i foten, eller för den delen vrickat foten, säger Malin och skrattar till, det är ju inte i alla yrken man kan likställa svärd i foten med att vricka den.

Men så blir hon allvarlig. Hon minns när hon var tränad och redo att utföra en "wirestunt", alltså flyga i väg från en explosion via en vajer. Scenen blev flyttad i sista minuten, de hann inte rigga ordentligt och beslöt att förenkla genom att springa bort från explosionen.

Efter att ha testat och planerat en landning med säkert avstånd från elden var de redo.

Kameran rullade.

Men en stor oplanerad vindpust fick elden att sprida sig, rakt mot Malin.

Ibland hettar det till. Om Malin ska springa in i elden eller hamna i en explosion gnider hon in sig med vattengelé, tar på våtdräkt och ett lager av blöta kläder. För att skydda håret bär hon huva och peruk.

– Hela jag slukades av elden, utan brandskydd. Min peruk smälte och som tur var fick jag snabbt upp armarna över ansiktet. Det var en extrem värme.

Men teamet släckte och Malin gick ur askan – och elden – med ett par brännskador.

Vad säger dina föräldrar om ditt yrkesval?

– I början var de rätt oroliga, men nu har de vant sig. Jag tror att de tycker att det är coolt.

Vilka reaktioner får du när du berättar om ditt jobb?

– Många höjer ju på ögonbrynen när jag berättar vad jag jobbar med. Första frågan brukar vara

om jag skadat mig någon gång.

Vad är din drivkraft?

– Att testa mina gränser, ständigt pusha mig själva och att se hur långt det tar mig.

Vad är återhämtning för dig?

– Jag prioriterar alltid lugn och lägger dagligen in stunder av egentid. Jag yogar, ritar och tillbringar tid i naturen. Jag vill njuta av livet på så många sätt jag kan,

Kommer du jobba med stunt till pensionen?

– Då har jag nog gått vidare. Det är ju ganska långt dit. Men det är en rolig tanke att vara tant och göra stunts, säger Malin med ett garv. □

Många höjer på ögonbrynen när Malin berättar vad hon jobbar med. Första frågan brukar vara om hon har skadat sig någon gång.

Så är stjärnorna att jobba med:

CAITRIONA BALFE: Mycket professionell och trevlig. Hon utförde sina egna närbildsscener under ytan, trots det kalla och utmanande vattnet – utan ett endaste klagomål.

CHARLIZE THERON: Bra attityd och rolig att jobba med.

MILLA JOVOVICH: Tuff och prestigelös. Gör gärna så många stunts hon kan själv, men vet också när hon inte klarar av det.

Foto: TT

Caitriona Balfé, Charlize Theron och Milla Jovovich är några av stjärnorna Malin har arbetat med.